

Newman și Escriva

Un articol publicat în gazeta online Church Forum. Autorul accentuează importanța pe care atât John Henry Newman (care va fi, în curând, declarat Fericit) cât și Sfântul Josemaria o dau rolului laicilor în Biserică.

20.09.2010

Papa Benedict al XVI-lea îl va beatifica pe John Henry Newman duminică, 19 septembrie. O comparație între Sf. Josemaria Escriva și Cardinalul John Henry Newman ar putea părea ușor forțat.

Orice legătură între aceste două figuri inovatoare în viața Bisericii – una din secolul XIX și cealaltă din secolul XX – ar putea părea fără substanță. Viața și contextul social, cultural și istoric al fiecăruia au fost foarte diferite. Newman a fost un englez convertit, un eseist și apologist care a ajuns cardinal; Escriva a fost un spaniol care a înființat o instituție în cadrul Bisericii. Cu toate acestea, la o privire mai atentă, vom observa o armonie consistentă pe plan spiritual și similitudini în interesele lor pastorale.

Atât Newman cât și Escriva au proclamat rolul important pe care laicii sunt chemați să-l îndeplinească în cadrul Bisericii. Amândoi au suferit din cauza proclamării acestui rol, care li s-a părut multora o noutate imposibil de implementat. Newman, de exemplu, spune că „sensus fidei”, „sensul credinței” la

Poporul lui Dumnezeu ar trebui considerat un locus theologiae, o sursă de luat în seamă pentru a se descoperi conținutul autentic al credinței. Biserica, în calitate de depozitară a divinei revelații, nu poate acționa fără credincioșii laici din moment ce ei reprezintă una dintre părțile ei constitutive. Fără ei, Biserica ar pierde o sursă valoroasă de credință, iar, în continuare, rezultatul ar fi clericalismul – o diminuare a naturii originale a Bisericii, care ar fi redusă, astfel, la ministerele hirotonisite și la ierarhie.

Sf. Josemaria a trebuit, la rândul său, să îndure multă neînțelegere din partea celorlalți pentru că a afirmat cu tărie, cu mult înainte de Conciliul Vatican II, că laicii sunt chemați la plinătatea vieții creștine, la sfințenie. El a insistat că laicii nu sunt creștini de rangul al doilea, ci au chemări divine specifice cum ar fi, de exemplu, vocația căsătoriei. Ceea ce

înseamnă că ei au o manieră specifică de a urma și de a îndeplini voința lui Dumnezeu în cadrul Bisericii și în lume. Iar ceea ce Newman definea ca „sens al credinței”, Sf. Josemaria numea, într-un mod ceva mai colocvial, „vârful catolic” al Poporului lui Dumnezeu.

Formare continuă

Atât Newman cât și Escriva au întrevăzut clar că simplul fapt de a fi laici în Biserică nu îi transformă pe oameni în purtători de cuvânt ai Duhul Sfânt. Ei au nevoie de formare creștină, studiu intens și un efort continuu pentru a trăi în acord cu credința lor. Newman și-a dedicat eforturile intelectuale și pastorale acestui scop, editând revista The Rambler, lucrând la înființarea Universității catolice din Dublin și la Școala de rugăciune din Birmingham. A folosit la vremea aceea o frază ce avea să devină

celebră: „vreau laici care să nu fie aroganți, nesăbuiți în vorbe sau cu tendință spre dispute, ci bărbați și femei care își cunosc religia, care o pătrund, care știu exact unde se află, care știu ce au și ce nu, care își cunosc crezul într-atât de bine încât pot să dea socoteală, care știu suficientă istorie încât să-l apere. Vreau laici inteligenți și bine educați. Vreau să-și îmbogățească cunoștințele, să își cultive intelectul, să pătrundă relația adevărului cu adevărul, să învețe să vadă lucrurile așa cum sunt, să înțeleagă relația dintre credință și rațiune și care sunt bazele și principiile Catolicismului” (Sermon 9, Duties of Catholics towards the Protestant View, 1851).

De partea cealaltă, Sf. Josemaria, pe lângă o bogată producție de cărți religioase și de predici care au ajutat laicii să-L găsească pe Dumnezeu în viețile lor, a fondat, la porunca lui

Dumnezeu, o instituție care își propune să reamintească tuturor chemarea universală la sfințenie și care o face accesibilă. Opera pe care a fondat-o încearcă să le reamintească oamenilor că ar trebui să fie sfinți în viețile lor obișnuite. În plus, le și arată cum, oferindu-le ajutorul de care au nevoie pentru a deveni sfinți. El însuși a definit Opus Dei drept „o imensă operă de cateheză”, întrucât oferă formare specifică, creată special pentru a-i ajuta pe oameni să dezvolte ceea ce el numea „unitatea existenței” și deci să trăiască în acord cu credința lor în orice moment al zilei.

Exemplul primilor creștini

Atât Newman, cât și Escriva știau că ceea ce propun nu era ceva nou – e „la fel de vechi și nou precum Evanghelia”, spunea Escriva. Amândoi s-au inspirat din viețile primilor creștini pentru că, după

cum spunea Newman, creștinii trebuie să se uite la ei înșiși pentru a redobândi plinătatea credinței. Amândoi au afirmat nevoia de a obține o unitate profundă între credință și rațiune, pe baza studiului științific atât în domeniul educației sacre, cât și în cel academic. De aceea, Escriva, de exemplu, le-a cerut tuturor preoților din Opus Dei să fie experți într-un domeniu al studiilor academice – cu toții au absolvit diferite forme de învățământ superior, iar mulți dintre ei dețin doctorate. În același timp, a vrut ca laicii din Opus Dei să studieze teologie și tot ce e legat de acest domeniu, mergând până la doctorat dacă e cazul.

Newman spunea „Vreau ca intelectualii laici să fie religioși, iar cucernicul cler să fie intelectual” (Sermon 1, Intellect the Instrument of Religious Training, preached in the University Church,

Dublin, feast of St. Monica, Sunday
after Ascension, 1856).

Libertatea conștiințelor

Atât Newman, cât și Escriva au avut o iubire profundă față de adevăr și au refuzat acordarea unui principiu de autonomie morală conștiințelor. Amândoi au insistat pe nevoia de formare a conștiinței, în chestiuni de morală și doctrină, sub îndrumarea Magisteriului Bisericii, dar, cu toate acestea, au proclamat ceea ce am putea numi o „libertate a conștiințelor” în chestiuni temporale. Escriva a predicat neobosit despre libertatea și autonomia laicilor în chestiuni politice și sociale, explicând că nu ar trebui să existe nicio interferență sau presiune a clerului în astfel de probleme. Nu ar trebui niciodată să-și permită, spunea, să separe vreuna dintre acțiunile lor de dictatele conștiinței, ci ar trebui să își asume întreaga responsabilitate

morală pentru ceea ce fac. Newman a vorbit și a scris mult despre valoarea conștiinței ca un loc de întâlnire cu Dumnezeu, cel mai adânc adevăr al omului și cel care conduce acțiunea morală.

Multe alte aspecte din învățăturile celor doi ar putea fi evidențiate, cum ar fi de exemplu nevoia de a combina devoțiunea și doctrina; nevoia ca teologii să-și ducă la îndeplinire misiunea cu prudență și responsabilitate, în deplină unitate cu Biserica; și o profundă înțelegere a Bisericii ca Mister și sacrament care, împreună cu elementul uman, duce la comuniunea cu divinul. Totuși, ceea ce am arătat mai sus ar trebui să fie de ajuns pentru a justifica armonia profundă care există între John Henry Newman și Josemaria Escriva.

*Pr. Arroyo Martinez a absolvit
doctoratul în filozofie la Universitatea
Sfânta Cruce din Roma*

P. Mario Arroyo // Church
Forum

.....

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/
newman-si-escriva/](https://opusdei.org/ro-ro/article/newman-si-escriva/) (28.03.2026)